

Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen : ABS Alçı ve Blok Sanayi A.Ş.

Vekili : Av. Tezcan Çakır
Meşrutiyet Cad. 3/14 06650 - ANKARA

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok 06530 - Bilkent/ANKARA

Vekili : Nuran İnan Aynı Adreste

İstemin Özeti : Alçı sektöründe faaliyet gösteren davacı şirketin aynı sektörde

faaliyet gösteren bazı teşebbüslerle toz alçı pazarında birlikte hareket etmek suretiyle 4054 sayılı kanunu ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla yapılan soruşturma sonucunda; fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde olduğu ve böylece 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği öne sürülerek, aynı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası uyarınca; Yetkili Satıcılık Sözleşmesinde yer alan düzenlemelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamı dışında kaldığından 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği öne sürülerek aynı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası ile son fıkrası ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca; sözleşmenin bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmediği öne sürülerek 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca para cezası uygulanmasına ilişkin bulunan 8.4.2004 tarih ve 04-25/279-61 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'nın davacı şirkete yönelik kısımlarının iptali ve öncelikle de yürütülmesinin durdurulması istenilmektedir.

Danıştay Tetkik Hakimi : Özden Atabek

Düşüncesi :Yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Zümrüt Öden

Düşüncesi : Yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinde öngörülen koşulların gerçekleşmediği anlaşıldığından, istemin reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince, Danıştay Nöbetçi Dairesi tarafından 4.8.2004 tarihinde, davalı idarenin tüm bilgi ve belgeleri içeren işlem dosyasının da eklendiği birinci savunması alınıncaya kadar, 8.4.2004 tarih ve 04-25/279-61 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'nın davacıya ilişkin kısımlarının yürütülmesinin durdurulmasına ilişkin kararı üzerine davalı idarenin birinci savunmasının ve işlem dosyasının geldiği görülmekle yürütmenin durdurulması istemi yeniden incelendi, gereği görüldü :

Dava, Rekabet Kurulu'nun 8.4.2004 tarih ve 04-25/279-61 sayılı Kararı'nın davacıya ilişkin kısmının iptali ve öncelikle yürütmenin durdurulması istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya resen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlal edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlallere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış olup, anılan Kanun'un "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4.maddesinin birinci fıkrasında, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır." hükmüne yer verildikten sonra ikinci fıkrasında, bu haller örnekleme yoluyla (a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bentleri olarak sayılmış ve (a) bendinde, mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi ile (b) bendinde, mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü hallerinin birinci fıkra kapsamına giren halinin olduğu belirlenmiştir. Anılan Kanunun 4.maddesinin ikinci fıkrasının gerekçesinde ise, en sık rastlanan rekabeti sınırlama anlaşmalarının örnek olarak sayıldığı ve bu tür anlaşmaların bizatihi yasak olduğu, fıkroda zikredilen örneklerin tahdidi değil tadadi olduğu ayrıca belirtilmiştir.

Kanun'un 4. maddesinin sondan bir önceki fıkrasında ise, bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil edeceği hükmüne yer verilmiştir.

Kanun'un 16.maddesinin ikinci fıkrasında da, bu Kanun'un 4 üncü ve 6 ncı maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara 2002 yılı için belirlenen 5.816.109.000 Lira'dan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği belirtilmiş olup, birinci fıkrasının (c) bendinde ise Kurul'un, teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerine 4 üncü madde kapsamına giren anlaşmaların süresi içinde bildirilmemesi halinde para cezası vereceği hükmüne yer verilmiştir.

Dava konusu Rekabet Kurulu Kararı'nın incelenmesinden; ABS Alçı ve Blok Sanayi A.Ş., Tepe Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş., Dalan Alçı Sanayi ve Ticaret A.Ş., BPB Gypsum Üretim ve Ticaret Ltd Şti. ile Doğantaş Turizm İnşaat Sanayi ve

Ticaret A.Ş.'nin toz alçı pazarında birlikte hareket etmek suretiyle 4054 sayılı Kanunu ihlal edip etmediklerinin tespiti açısından yapılan incelemede; ABS Alçı ve Blok Sanayi A.Ş ile Tepe Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş. 'nin fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde oldukları ve böylece 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal ettikleri; ABS Alçı ve Blok Sanayi A.Ş'nin "yetkili satıcılık sözleşmesi" nde yer alan düzenlemelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamı dışında kaldığı, bu nedenle anılan sözleşmede yer alan hükümlerin ve 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesini ihlal edici nitelikte olduğu sonucuna varılarak, her bir rekabete aykırı anlaşma için ayrı ayrı olmak üzere 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca 2001 yılı net satışları üzerinden 133.582.473.511 TL.- idari para cezası, yine aynı Kanununun 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası ile son fıkrası ve 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca 11.883.182.000 TL.- para cezası ve anılan Kanununun 10 ncu maddesi ile öngörülen bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemiş olması nedeniyle 16 ncı maddenin 1 nci fıkrasının "c" bendi ile 2004/1 sayılı Tebliğ uyarınca 2.970.794.000.-TL para cezası verildiği anlaşılmıştır.

Yukarıda belirtildiği üzere 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar hukuka aykırı bulunarak yasaklanmış olup, bu kapsama giren hallerin nelerden ibaret olduğu örnekleme suretiyle belirlenmiştir. Diğer yandan, rekabete aykırılığın bir anlaşmayla varlığının ispatlanamaması halinde, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde oldukları konusunda karine getirilmiş, rekabete aykırı anlaşmada olduğu gibi uyumlu eylem de yasaklanmıştır.

Soruşturma raporu ve eki belgelerin incelenmesinden; alçı sektöründe faaliyet gösteren ABS Alçı ve Blok Sanayi A.Ş ile Tepe Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş'nin fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde olmak suretiyle ve ABS Yetkili Satıcılık Sözleşmesinde yer alan düzenlemelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamı dışında kalmasına karşın anılan sözleşmedeki düzenlemelerin aktif satış yasağı getirmesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesindeki rekabete aykırı anlaşma ya da uyumlu eylem yoluyla rekabeti ihlal ettikleri görüldüğünden dava konusu Kurul Kararının davacı teşebbüsün rekabete aykırı faaliyetlerinin tespitine ilişkin kısmında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Dava konusu Rekabet Kurulu Kararı'nın para cezası verilmesine ilişkin kısımlarına gelince; 4054 sayılı Kanun'un 16.maddesinde para cezaları düzenlenmiş olup, maddenin ilk fıkrasında usule ilişkin ihlaller nedeniyle uygulanacak para cezaları, ikinci fıkrasında ise esasa yönelik ihlaller nedeniyle uygulanacak para cezaları hükme bağlanmıştır. 16.maddenin ikinci fıkrasında esasa yönelik ihlaller nedeniyle verilecek para cezası belirlenirken, bu Kanun'un 4. ve 6.maddesinin ihlalinden ve 11.maddesinde yazılı davranışlarda bulunulardan sözedilmiş

olup, birden fazla eylemin saptanması halinde her fiile ayrı ceza uygulanacağı konusunda herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

4054 sayılı Kanun'nun 10.maddesinde, 4'üncü madde kapsamına giren anlaşma ve uyumlu eylemlerin yapıldıkları tarihten itibaren bir ay içinde Kurul'a bildirileceği belirtilerek, bildirim konusunda 4.maddeye aykırı anlaşma/uyumlu eylemi yapanlar yükümlü kılınmış olup, usule ilişkin ihlaller nedeniyle verilecek para cezalarının belirlendiği 16. maddenin 1.fıkrasının (c) bendinde ise, 4.madde kapsamına giren anlaşmaların ve uyumlu eylemlerin süresi içinde bildirilmemesi nedeniyle para cezası verileceği öngörülerek rekabete aykırı anlaşma veya uyumlu eylemi bildirmemenin yaptırımını düzenlenmiştir.

Dava konusu olayda, davacı şirketin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı anlaşma ve uyumlu eylemler nedeniyle iki eylemine ayrı ayrı ceza verilmiş ise de, yukarıda belirtildiği üzere 4054 sayılı Kanun'un 16.maddesinin ikinci fıkrasının açıkça 4.maddenin ihlalinden sözetmesi, idarece verilen para cezalarının da yalnızca bu maddenin ihlali suretiyle verilmesi nedeniyle, anılan maddenin ihlaline ilişkin fiiller ayrı ayrı nitelendirilerek her biri için ayrı ceza değil, tek ceza verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Nitekim, Bu Kanuna Göre Verilen Para Cezalarının Niteliği ve Uygulanması başlığını taşıyan 18. maddesinde, Kanunda düzenlenen her türlü para cezasının idari nitelikte olduğu ve bu Kanuna aykırı hareket eden tarafların her birine ayrı ayrı uygulanacağı hükme bağlandığı halde, 4. ve 6. maddelere aykırı davranışların her biri için ayrı ceza uygulanacağına dair bir hüküm öngörülmemiştir.

Birden çok sebeple ihlalin varlığının saptanması halinde, 4054 sayılı Kanun'da bileşik suç, zincirleme suç tanımlarına ve içtimaya yer verilmemiş olması nedeniyle Kurul'un, para cezasını verirken 16.maddenin 4.fıkrasında öngörülen kastın varlığı, kusurun ağırlığı, ceza uygulanan teşebbüs veya teşebbüslerin pazar içindeki görev ve muhtemel zararın ağırlığı gibi unsurları da dikkate almasını ve uygulayacağı ceza oranının takdirini etkileyeceği açık bulunmaktadır.

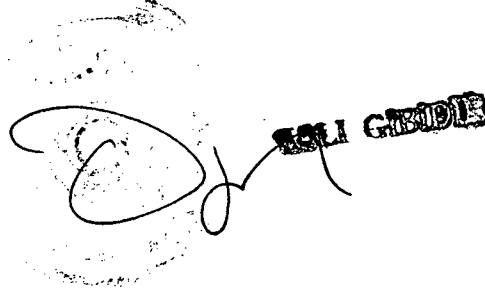
Bu durumda 4054 Kanun'un 4.maddesini ihlal ettiği saptanan davacı şirkete, bu ihlal nedeniyle tek para cezası verilmesi gerekirken, 4.maddenin birden çok fiille ihlal edildiğinden bahisle iki ayrı para cezası verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Uyuşmazlıkta davacı şirkete, 4.maddeye aykırı bulunan "yetkili satıcılık sözleşmesi"nde yer alan düzenlemeler nedeniyle sözkonusu sözleşme ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 10. maddesi ile öngörülen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemiş olmasından dolayı 4054 sayılı Kanun'nun 16 ncı maddesinin ve 2004/1 sayılı Tebliğe dayanılarak 2.970.794.000.-TL para cezası verilmiş olup, sonuçta yukarıda yapılan saptamalar doğrultusunda davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesindeki rekabete aykırı anlaşma içinde olduğunun kabul edilmesi nedeniyle yetkili satıcılık sözleşmesini süresi içinde bildirmemesinden dolayı maktu olarak para cezası verilmesinde hukuka aykırılık

bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle 2577 sayılı Kanun'un 27.maddesi uyarınca, Rekabet Kurulu'nun dava konusu olan 8.4.2004 tarih ve 04-25/279-61 sayılı Kararı'nın; davacı şirketin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesindeki rekabete aykırı anlaşma ve uyumlu eylemler içinde bulunduğu ilişkin kısmı ve rekabete aykırı sözleşmeyi süresi içinde bildirilmemesi nedeniyle maktu olarak verilen 2.970.794.000.TL.- para cezası yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddine oybirliğiyle, bu ihlaller nedeniyle davacı şirkete verilen 133.582.473.551.TL.- ve 11.883.182.000.- TL para cezası yönünden yürütmenin durdurulması isteminin kabulüyle anılan Karar'ın bu kısımlarının yürütülmesinin durdurulmasına oyçokluğuyla 10.12.2004 tarihinde karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Zafer	Serap	Ahmet	Orhun	Kırdar
KANTARCIOĞLU	AKSOYLU	BAŞPINAR	YET	ÖZSOYLU
(X)			(X)	

A handwritten signature in black ink is written over a circular stamp. To the right of the signature, there is a rectangular stamp with the text "MELİ GİRİMLER" in bold, uppercase letters.

KARŞI OY :

4054 sayılı Kanunun 4.maddesinde belirli bir mal veya hizmet piyasasında rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtildikten sonra altı bent halinde özelliği olan haller sayılmıştır.

Kanunun 16.maddesinin 2.fıkrasında, bu kanunun 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği kurul kararı ile sabit olanlara para cezası verileceği düzenlenmiştir.

Bu düzenlemeler uyarınca Kanunun 4.maddesinde yasaklanan davranışlardan birinin işlenmesi halinde, saptanan bu davranışın para cezasına konu teşkil edeceği açıktır. Kurulca 4.maddeye aykırı piyasa, nitelik ve kronolojik süreç gözönüne alınarak birden fazla davranışın saptanması halinde, her davranışın ayrı bir ihlal teşkil etmesi nedeniyle bunların ayrı ayrı cezalandırılması gerekmektedir. Bunların tek soruşturma içinde saptanması ve Kanunun aynı maddesinin ihlali niteliğinde olmaları hepsine tek bir para cezasını uygulanmasına neden teşkil etmez.

Aksi bir uygulama kurulun tek veya birden fazla soruşturma yapmasına yönelik çalışma tarzına bağlı olarak farklı uygulamaları gündeme getirir. Nitekim 16.maddenin 5.fıkrasında para cezasına karar verilirken dikkate alacağı unsurlar arasında münhasıran kasıt, kusur, teşebbüsün pazar gücü ve muhtemel zararı sayarken, bunlar arasında birden fazla davranışın varlığına yer vermeyerek, bunun cezanın ağırlaştırma nedeni olarak öngörülmediğini ortaya koymuştur.

Uyuşmazlık konusu olayda da yapılan soruşturma sonucu, alçı sektöründe faaliyet gösteren ABS Alçı ve Blok Sanayi A.Ş ile Tepe Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş'nin fiyat tespiti konusunda anlaşma içinde olmak suretiyle ve ABS Yetkili Satıcılık Sözleşmesinde yer alan düzenlemelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamı dışında kalmasına karşın anılan sözleşmedeki düzenlemelerin aktif satış yasağı getirmesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesindeki rekabete aykırı anlaşma ya da uyumlu eylem yoluyla rekabeti ihlal etmelerinden dolayı ayrı ayrı idari para cezası uygulanmasında mevzuata aykırılık bulunmadığından bu cezalara yönelik yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerektiği oyu ile karara katılmıyoruz.

Başkan
Zafer KANTARCIOĞLU

Üye
Orhun YET